

§ 51 En kyrka utan tillgång till barnpornografi

SARA WALDENFORS:

Fru ordförande, ledamöter, biskopar! Nu ska vi prata om andra viktiga saker, barnpornografi. Att förgripa sig på ett barn är ett fruktansvärt brott. Att utnyttja våra minsta för att tillfredsställa egna begär är avskyvärt. Jag uppskattar att utskottet vill att vi ska utreda hur vi bäst ska kunna se över vårt skydd mot barnpornografi. Då vill jag skicka med några saker i det som kommer att utredas.

Utskottet indikerar i sitt svar på motionen, tycker jag, att vi har ett ganska gott skydd idag. Men jag vill säga att vi har ett ganska gott skydd mot saker som just nu är legala men bara oetiska, alltså saker som handlar om porr, spel, alkohol, våld och sådana saker. Barnpornografiska bilder är illegala. Det är brottsligt att tillhandahålla sådana bilder. Just för att det är brottsligt jobbar man på ett helt annat sätt, när man ska titta på och distribuera sådana bilder.

Nu blir jag lite teknisk och det får ni ursäkta. Om jag fattar saken rätt är det så att det skydds nät vi har är baserat på webbadresser. Vilka webbadresser man får vara på uppdateras ett par gånger per dygn. När det handlar om barnpornografiska bilder hoppar de på ett mycket mer utstuderat sätt och kan byta adresser på ögonblick, just för att de är utstuderat illegala. Detta gör att de inte fångas i nätet och man kan titta på dem. Det är en anledning. Den andra anledningen är att det vanligaste sättet idag att titta på barnpornografiska bilder är att ha med sig ett vanligt usb-minne till sin arbetsplats och koppla in det i sin dator. Vi har ingen koll på det idag. Man kan göra på våra datorer i Svenska kyrkan. Det kan man inte göra i Sveriges riksdag. Det kan man inte göra på Trafikverket. Man kan inte göra det på Volvo eller på Ericsson, men det kan man göra i Svenska kyrkan.

Nej, vi kommer inte att kunna stoppa alla, så är det. Det är fortfarande så att vi bara kommer att kontrollera dem som surfar på våra nät, våra intranät och det som vi är uppkopplat till. Man indikerar att man inte gör det hos oss, men det kan man göra idag. Det indikeras också i motionen 2014:100 att det kanske går att installera mjukvaran som jag nämner i motionen. Det finns en sådan. Den går att installera i brandväggen. Det går alltså att göra.

Man ska vara medveten om detta. Man kan inte stoppa alla, nej, det är riktigt. Men jag ser fram emot att se vad det kommer att komma ut av den här utredningen, vad vi får för skydd mot barnpornografi. Vi behöver det i Svenska kyrkan. För mig är det jättemärkligt att vi kan få stå och säga att vi inte kan surfa barnporr hos oss, för det kan man.

ANNA FORSSELL:

Ordförande och mötesdeltagare! Tack, Sara, för ditt medskick. Vi behöver det. Jag vill betona att utskottet med största allvar ser på den här frågan och delar motionärens uppfattning att Svenska kyrkan verkligen måste sträva efter att så effektivt som möjligt skydda oss från barnpornografiskt material. Precis som Sara säger instämmer vi i att det är outhärdligt att ens tänka på sexuellt utnyttjande av barn.

Vi har dessvärre den senaste veckan läst tidningar och hört i media om en händelse här i Uppsala, som än en gång visar att kyrkan inte är ett isolat från övriga samhället när det gäller den här typen av kriminellt beteende. Vi önskar inte sällan sätta upp en mängd olika hinder, skydd, filter, för att skydda våra barn. Det är nu inte så lätt, precis som Sara anförde. Skulle det, som motionären också antyder, förekomma att medarbetare i Svenska kyrkan underlåter att agera, är det egentligen

inte brottsligt om det inte är så att man så att säga medverkar till att ta bilder eller att skydda en medarbetare. Det är brottsligt. Då kan man ju också resonera så att varje enhet är ett självständigt rättsobjekt i Svenska kyrkan och då skulle också ett sådant här skydd vara ett värn, vara ett skydd även för församlingar och pastorat och andra enheter. Det kan låta lite cyniskt.

Svenska kyrkan bör alltså se till att vi har ett så utvecklat skydd på samtliga kyrkliga arbetsplatser och nätverk och datorer som möjligt. Men problemet med motion 2014:100 är av lite mer teknisk art. Som det är skrivet innebär det att varje enhet själv skulle införskaffa något skydd av det här slaget och upphandla tekniska lösningar. Det finns drygt 21 000 anställda, mer kanske, inom Svenska kyrkan, så man ser framför sig ett problem. Det är en komplex och kostsam lösning. Därför vill vi att kyrkostyrelsen i stället tittar över detta. Det är en bättre lösning att man centralt upphandlar, tittar över och utreder den här frågan.

Vi yrkar avslag på motion 2014:100, men utskottet vill skicka med att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att pröva, om ytterligare åtgärder kan vidtas för att stoppa innehav och spridning av barnpornografiskt material på kyrkliga arbetsplatsers nätverk och datorer. Det innebär alltså att kyrkostyrelsen bör utreda hur långt man så att säga kan gå för att hitta tekniska lösningar som kan förbättra det befintliga skyddet. Det är ju så, precis som Sara anförde, att vi har tillgång, vi kan ta loss våra *devices*, våra apparater, från en mängd sammanhang. Vi har bärbara datorer, vi har ipads, som vi kan koppla upp mot andra nätverk. Därför krävs det en genomtänkt utredning.

LOUISE CALLENBERG:

Ordförande, biskopar och åhörare! Jag vill börja med att tacka utskottet för en seriös och bra behandling av ärendet. Jag vet också att ni har diskuterat det ingående och jag som motionär är nöjd med det. Men eftersom det här är en synnerligen allvarlig fråga, tänker jag ändå ta tillfället i akt och prata om det. Jag kommer alltså inte att yrka på något annat förslag till beslut, men jag vill precis som Sara skicka med några tankar till kyrkostyrelsen. Jag vill också att de ställer krav på It-avdelningen att leverera den här lösningen. Det är en lite vag att-sats för att vara tydlig, men jag hoppas att kyrkostyrelsen uppfattar att kravet på att ha ett skydd och en trygghet i kyrkan mot barnpornografi är av yttersta vikt.

Jag ska berätta varför. För fyra dagar sedan nåddes vi av nyheten att en präst häktats misstänkt för våldtäkt mot barn. Brottet ska ha begåtts under en längre tid, från förra året fram till maj i år. Det gör den här frågan synnerligen aktuell. Vi vet att förövare av sexbrott mot barn ungefär till 70 procent också surfar på nätet och tar del av barnpornografi. Som kyrka är det vårt ansvar att inse att vi är en del av samhället, så att vi inte faller för frestelsen att tro att vi är befriade från kriminalitet, övergrepp eller kränkningar enbart på grund av att vi har en väldigt god ansats och vision och också ett bra ändamål för vår verksamhet.

Som kyrka är vi också arbetsgivare för många tusen medarbetare, medarbetare som kommer från just det här samhället som vi är en del av och från det folk och den mänsklighet vi är en del av. Det betyder att vår organisation alldeles troligt kommer att omfattas av människor som kliver över anständighetens gräns, som lockas till att kränka och utnyttja andra människor och i vissa fall också gör det. Det finns det bevis för, men det vet vi ju alla. När barn utsätts är det särskilt allvarligt, kanske allra allvarligast för oss som kyrka. De sår och de söndertrasade liv som detta ger upphov till, när vuxenvärlden sviker och livets förutsättningar allvarligt kränks, är

det särskilt viktigt att vi som kyrka säger ett tydligt nej och i handling visar att vi står på den utsattas sida.

Med det vill jag skicka med till kyrkostyrelsen, att de inte låter vare sig den här utredningen ta lång tid eller tycka det blir särskilt svårt att komma fram till vikten av att ett skydd behövs.

SARA WALDENFORS:

Jag vill bara göra ett litet förtydligande angående barnpornografi som kan vara missförstått av många. Många tänker: oj, nu ska vi ha ett filter på barnpornografi. Då kan jag inte lägga ut bilder på mina barn på Facebook när de badar eller ha dem på bild i min telefon, för då kommer jag att åka fast. Alla barnpornografiska bilder som i så fall uppdagas är sådana bilder som har definierats av poliser eller av Interpool. Det är mot en sådan databas man hela tiden matchar eventuella träffar på barnpornografiska bilder. Det kan vara bra att veta, ifall man blir nervös att det skulle vara något annat. Annars tyckte jag att du, Louise, uttryckte det otroligt bra. Vi har ett väldigt starkt och stort ansvar som kyrka att värna våra minsta.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 92.